

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών

Σημειώσεις Διαλέξεων

Στοιχεία Θεωρίας Αριθμών
&
Εφαρμογές στην Κρυπτογραφία

Επιμέλεια σημειώσεων:
Αγαμέμνων Γιαννακόπουλος

Διδάσκοντες:
Στάθης Ζάχος
Άρης Παγουρτζής

2 Νοεμβριου 2012

1 Ασκήσεις στα Modulo

Άσκηση 1

Αν $\gcd(a, n) = 1$ τότε \exists μοναδική λύση της $ax \equiv \text{mod } n$ στο \mathbb{Z}_n

ΛΥΣΗ

Αν $\gcd(a, n) = 1$ τότε \exists λύση: $x \equiv a^{-1} \text{ mod } n$

Έστω x' κι άλλη λύση, τότε:

$$ax \equiv \text{mod } n \text{ και } ax' \equiv \text{mod } n$$

Άρα $a(x - x') \equiv 0 \text{ mod } n \Rightarrow n/a(x - x') \Rightarrow n/(x - x')$ (επειδή $\gcd(a, n) = 1$)
 $\Rightarrow x = x'$.

Άσκηση 2

Έστω $\gcd(a, n) = d$ τότε η $ax \equiv \text{mod } n$ έχει λύση $\iff d/b$.

ΛΥΣΗ

\Rightarrow : Έστω x_0 μια λύση, τότε $ax_0 \equiv \text{mod } n \Rightarrow n/(ax_0 - b) \Rightarrow d/b$.

\Leftarrow : Έστω ότι d/b , τότε $ax \equiv \text{mod } n \Leftrightarrow n/ax - b \Leftrightarrow \exists z : zn = ax - b$

$$\Leftrightarrow \exists z : z \frac{n}{d} = a \frac{x}{d} - \frac{b}{d} \Leftrightarrow \frac{n}{d} / (\frac{a}{d}x - \frac{b}{d}) \Leftrightarrow \frac{a}{d}x \equiv \frac{b}{d} \text{ mod } \frac{n}{d}$$

$$\Leftrightarrow \exists x_0 \in \mathbb{Z}_{\frac{n}{d}} : \frac{a}{d}x_0 \equiv \frac{b}{d} \text{ mod } \frac{n}{d}.$$

$$\Leftrightarrow x_0 \equiv (\frac{a}{d})^{-1} (\frac{b}{d}) \text{ mod } \frac{n}{d}.$$

Παρατηρούμε ότι υπάρχουν d λύσεις στο $\mathbb{Z}_n : x_0 + \frac{in}{d}$ με $0 \leq i \leq d$.

Λήμμα Απαλοιφής

$$ax \equiv ax' \text{ mod } n \Rightarrow x \equiv x' \text{ mod } \left(\frac{n}{\gcd(a, n)} \right).$$

Άσκηση 1.11 (από Παπαδημητρίου)

Δείξτε ότι $35 \mid (4^{1536} - 9^{4824})$

ΛΥΣΗ

Παρατηρούμε πρώτα ότι $35 = 5 \cdot 7$

Δείχνοντας ότι το 5 και 7 διαιρεί το $4^{1536} - 9^{4824}$ θα έχουμε ότι και το 35 το διαιρεί.

Για το 7 έχουμε ότι:

$$4^3 \equiv 1 \pmod{7} \Rightarrow 4^{1536} \equiv 1 \pmod{7}$$
$$9^3 \equiv 1 \pmod{7} \Rightarrow 9^{4824} \equiv 1 \pmod{7}$$

$$\text{Άρα } 4^{1536} - 9^{4824} \equiv 0 \pmod{7}$$

Επίσης το τελευταίο ψηφίο του 4^{1536} είναι το 6 ενώ του 9^{4824} το 1.

$$\text{Άρα } 4^{1536} - 9^{4824} \equiv 0 \pmod{5}.$$

$$\text{Προφανώς } 4^{1536} - 9^{4824} \equiv 0 \pmod{35}.$$

Άσκηση 1.12 (από Παπαδημητρίου)

$$(2^2)^{2006} \equiv ? \pmod{3}.$$

ΛΥΣΗ

Παρατηρούμε ότι $2^2 \equiv 1 \pmod{3}$.

$$\text{Άρα } (2^2)^{2006} = \left((2^2)^2 \right)^{1003} \equiv 1 \pmod{3}.$$